

Ako správne čítať Bibliu?

Osobné hľadanie overiteľnej pravdy.

Môžeme poznať pravdu? Kde ju nájdeme? Môžeme ju logicky overiť? Existuje najvyššia, absolútna autorita, ktorá riadi náš život a svet? Má život zmysel? Kam smerujeme?

Na tieto otázky, o ktorých premýšľa každý racionálny človek a prenasledujú ľudský intelekt od samého začiatku, budeme hľadať odpoveď spolu s autorom nášho 24 dielneho cyklu od Dr. Boba Utleya.

Kto je to Bob Utley?

Narodil sa r. 1947 v Texase, v USA. Ježiša Krista prijal za svojho spasiteľa r.1959 ako 12 ročný. Je ženatý, má tri deti. Po absolvovaní East TEXAS Baptist University. Pokračoval v štúdiách na niekoľkých ďalších univerzitách. Doktorát teologických vied získal v r.1988 na Trinity Evangelical Divinity School v odbore historickej a gramatickej hermeneutiky. Jeho postgraduálne štúdiá zahŕňajú tiež štúdium gréčtiny koiné a hermeneutiky na inštitúte Wiklifových prekladateľov Biblie. Počas svojej pedagogickej činnosti prednášal na mnohých teologických univerzitách v Amerike, ale aj v Európe. Niekoľkokrát bol vyhlásený za najlepšieho učiteľa roka. Napísal viacero kníh a učebníc. Jeho biblické výklady boli vysielané na mnohých rozhlasových staniciach po celých Spojených štátoch, ale aj v zahraničí. Pre stružnosť nemôžeme vymenovať jeho rozsiahlu učiteľskú, pastoračnú a evanjelizačnú prácu. Vlni v jeseni Bob navštívil Katedru evanjelikálnej teológie a misie na UMB v Banskej Bystrici. Z tejto návštevy vznikol impulz na odvysielanie a napísanie tohto cyklu biblických úvah.

Bob Utley vo svojich úvahách podáva odpovede na dôležité otázky života, ktoré objavil pri osobnom, dôslednom čítaní Biblie - Božieho Slova. Svoje presvedčenie, že práve Biblia odpovedá na tieto otázky, podopiera 4 skutočnosťami:

- 1) historickou dôveryhodnosťou Biblie potvrdzovanou archeológiou;
- 2) naplnením SZ prorociev;
- 3) jednotnosťou Biblickej zvesti napriek jej formulovaniu v časovom rozpätí viac ako 1600 rokov.
- 4) osobnými svedectvami ľudí, ktorých životy boli a sú premieňané pod vplyvom štúdia.

Kresťanstvo, ako jednotný systém viery a presvedčenia dokáže odpovedať na komplexné, zložité otázky ľudského bytia. Neposkytuje len racionálny rámec, ale biblická viera prináša aj emocionálnu radosť a stabilitu.

Človek, ktorý takýmto spôsobom nájde v Ježišovi Kristovi odpovede na svoje otázky a smerovanie pre svoj život však, môže naraziť na takmer neprekonateľnú prekážku. Keď človek zistí, aké rôzne, až protichodné názory sa prehlasujú za verné biblické učenie, stojí pred ním náročná otázka interpretácie.

Ako správne pochopiť Bibliu? Ako jej môžeme a máme dnes rozumieť?

Ak sme k sebe úprimní, zistíme, že sme do veľkej miery ovplyvnení svojimi historickými, kultúrnymi, cirkevnými tradíciami, či osobnými danosťami. Potom pristupujeme k Biblii tak, aby len potvrdila naše predpoklady a názory. Prípadne, aby sme v nej našli zbrane proti tým ostatným a tak zakryli našu vlastnú mylnosť a neistotu.

Aj keď sa nemôžeme stať úplne objektívnymi, môžeme sa stať lepšími čitateľmi Biblie. Môžeme vedieť o svojich danostiach a tým sa vyhnúť ich extrémnemu vplyvu. Nezabavíme sa ich, ale keď sa vysporiadame s vlastnými slabosťami, dokážeme sa dostať ďalej. Interpret sám je často najväčším nepriateľom správneho porozumenia Biblie. Úvahy Boba Utleya nie sú denomináčne zamerané. Jeho exegéza má všeobecne platný rozmer, pretože základné biblické pravdy sú v Biblii podané jasne a zrozumiteľne.

Dovoľte preto na úvod nášho biblického štúdia uviesť niekoľko zásadných princípov, s ktorými budeme k Písmu pristupovať.

a/Veríme, že Biblia je jedinečným, inšpirovaným zjavením jediného pravého Boha. Preto musí byť interpretovaná vo svetle pôvodného zámeru jej autora, t.j. Ducha Svätého, ktorý sa vyjadroval skrze ľudského pisateľa v konkrétnych historických podmienkach a pomeroch.

b/Veríme, že Biblia bola napísaná pre každého človeka. Boh sa prispôbil, aby k nám hovoril jasne, v rámci historického a kultúrneho kontextu. Boh neskrýva pravdu, aj keď sa javí byť na prvý pohľad drsná a nepochopiteľná. On chce, aby sme tejto pravde porozumeli. Preto musí byť Písmo vykladané vo svetle doby v ktorej vzniklo, nie našej doby. Biblia by nemala pre nás znamenať niečo, čo neznamena pre ľudí, ktorí ju čítali či počúvali v pôvodnom prostredí. Je zrozumiteľná priemernej mysli človeka a používa normálnu ľudskú komunikáciu, formy a techniky.

c/Veríme, že Biblia má jednotné poslanstvo a zámer. Neprotirečí si, aj keď obsahuje ťažké a paradoxné pasáže. Takže zastávame presvedčenie, že najlepším výkladom Biblie je, že sa vykladá Bibliou samou.

d/Veríme, že všetky pasáže, okrem prorociev, majú jeden a len jeden zmysel, založený na zámere pôvodného, inšpirovaného autora. Aj keď si nikdy nemôžeme byť absolútne istí zámerom pôvodného autora, sú mnohé náznaky, ktoré nám ukazujú správnym smerom.

e/Je to napr.: Žáner, alebo literárny typ, ktorý si autor vybral na vyjadrenie poslanstva.

Historické pomery, alebo konkrétne udalosti, ktoré vyvolali písanie.

Literárny kontext celej knihy, ako aj každého literárneho celku.

Štruktúra, osnova literárnych celkov a ich vzťah k hlavnému poslanstvu.

Konkrétne gramatické tvary, ktorými autor komunikuje poslanstvo.

Slová, ktoré sú vybrané, aby vyjadrili poslanstvo.

Paralelné, podobné miesta Pisma a niektoré ďalšie znaky.

Potom, ako na základe týchto princípov pochopíme pôvodný zmysel textu pre čitateľov a poslucháčov predchádzajúcich storočí, až potom sa môžeme zamýšľať nad tým, čo to znamená pre človeka 21.sto-ročia – v našej situácii. Túto časť nazývame *aplikácia biblického poslanstva*.

Nie je možné náročnú a čas vyžadujúcu úlohu interpretácie preskočiť a čítať biblické poslanstvo „dnešnými očami“. To by nás viedlo k mnohým nepochopeniam a falošným predstavám.

Povzbudzujeme i vás milí čitatelia k pravidelnému, pozornému štúdiu Biblie - Božieho Slova, aby ste aj vy mohli nájsť odpovede na otázky, ktoré si kladiete. Sme presvedčení, že Pán Boh aj dnes komunikuje s človekom cez svoje Slovo a dáva nám tak ten najlepší základ pre úžasný, spokojný a naplnený život. V nasledujúcich štátiach by sme sa chceli spolu venovať listu apoštola Pavla do Ríma. Aj keď, tento list odpovedá na konkrétne problémy svojej doby, je to najsystematickejší list NZ a apoštol Pavel v ňom jasne podáva základné pravdy kresťanského života. História nám svedčí o mnohých významných osobnostiach, ktoré prežili zásadnú životnú zmenu práve vďaka čítaniu a porozumeniu listu Rimanom, napr. sv. Augustín, Martin Luther, John Wesley, a nespočetný zástup mnoho iných poctivých čitateľov Biblie.

Veríme, že medzi nich budete patriť aj vy.

Veríme, že tieto štáti pomôžu mnohým z Vás nájsť odpovede na problémy a otázky, ukážu na Pána Ježiša Krista, ako na živé Božie Slovo, ktoré má moc meniť životy aj v 21.storočí. Amen.